

РЕШЕНИЕ

№ 585

гр. София, 03.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в публично заседание на 01.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **10946** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на П. И. Х., ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], вх.А, ет.15, ап.40 и със съдебен адрес [населено място],[жк], [жилищен адрес] чрез адв. Д. К. от САК, срещу Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 150 лева, представляващи направени разходи за адвокатско възнаграждение във връзка с обжалване пред районен съд на Наказателно постановление (НП) № 18-4332-019536 от 10.10.2018 г., издадено от началника група към Отдел „Пътна полиция“ - СДВР, ведно със законната лихва от 31.12.2021 г. - датата на влизане в законна сила на решение № 20206899 от 03.11.2021 г. на СРС, НО, 133-ти състав по нахд № 20007/2018 г. до окончателното ѝ изплащане, както и сторените по делото разноски.

В исковата молба се поддържа, че посоченото НП е отменено със съдебно решение № 20206899 от 03.11.2021 г. на СРС, НО, 133-ти състав по нахд № 20007/2018 г., влязло в сила на 31.12.2021 г. За осъществяване на процесуално представителство и защита пред СРС срещу НП била използвана специализирана професионална адвокатска помощ, за която било заплатено възнаграждение в размер на 150 лв. въз основа на договор за правна защита и съдействие от 09.11.2018 г. Позовава се на Търкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. по търк.дело № 6/2012 г. на ВКС и Тълкувателно

решение № 1 от 15.03.2017 г. по тълк.дело № 2/2016 г. на ВАС. Излага съображения за неприложимост на измененията на ЗАНН, публикувани в Д.В. бр. 94/29.11.2019 г. и твърди, че към момента на приключване на съдебното следствие на 05.07.2019 г. нововъведеното правно средство за защита не е могло да бъде използвано. Ищцата претендира, че са изпълнени предпоставките по чл.1, ал.1 ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за имуществени вреди общо в размер на 150 лв., ведно със законната лихва от датата на влизане в сила на решението на СРС и сторените в настоящето производство разноски.

Ответникът Столична дирекция на вътрешните оспорва исковата молба в писмен отговор от 14.12.2022 г. и в открито съдебно заседание чрез юрк. И.. Поддържа, че заплатеният адвокатски хонорар за адвокатско представителство не е вреда, тъй като не уврежда патримониума на лицето, получило услуга срещу възнаграждение. Разноските не произтичали пряко от административна дейност, а от договор за правна помощ и съдействие, при което адвокатската защита не била задължителна. Възражава срещу размера на разноските поради липса на процесуален представител на ищцата в проведеното пред СРС открито съдебно заседание (о.с.з.), с което се нарушавал принципът на справедливост и съразмерност. В о.с.з. на 01.02.2023 г. излага допълнителни съображения за недопустимост на иска поради неизползване от страна на ищцата на процесуалния път за защита по чл.248 ГПК, чрез който да иска изменение на решение № 20206899 от 03.11.2021 г. на СРС, НО, 133-ти състав по нахд № 20007/2018 г. в частта за разноските. Визира липса на платежен документ за заплатено адвокатско възнаграждение, доколкото приложеният такъв не отговарял на изискванията на чл.6, ал.1 от Закона за счетоводството – не бил в утвърдения от Висшия адвокатски съвет образец на пронумерован кочан, съдържащ наименование и номер на документа, още повече, че в случая ставало въпрос за брат и сестра. Поддържа съпричиняване, тъй като ищцата сама се е поставила в ситуация на нарушение по ЗДвП. Оспорва присъждането на законна лихва върху обезщетението. Претендира за отхвърляне на иска и присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Софийска градска прокуратура, чрез своя представител, дава писмено заключение за основателност на исковата претенция.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с исковата молба твърдения, доводите на страните в съдебно заседание, прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235 ГПК, вр. чл. 144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Видно от изисканото нахд № 20007/2018 г. по описа на Софийски районен съд, НО, 133-ти състав, същото е образувано по жалба на П. И. Х., ЕГН [ЕГН], срещу НП № 18-4332-019536 от 10.10.2018 г. на началник група към Отдел „Пътна полиция“ - СДВР, с което ѝ е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 300 лв.

В кориците на делото на СРС (л.7) се съдържа договор за правна защита и съдействие № 000138 от 09.11.2018 г., с който П. И. Х. е упълномощила адв. Д. А. К. от САК да осъществява процесуално представителство пред СРС при обжалване на НП № 18-4332-019536 от 10.10.2018 г. до приключването му пред всички съдебни инстанции. Според документа, за услугата е договорено и заплатено в брой при подписване на договора адвокатско възнаграждение (хонорар) в размер на 150 лв.

С решение № 20206899 от 03.11.2021 г. на СРС, НО, 133-ти състав по нахд № 20007/2018 г. е отменено НП № 18-4332-019536 от 10.10.2018 г. Решението е влязло в сила като необжалвано на 31.12.2021 г.

Предвид така установените факти, съдът формира следните правни изводи:

Фактическият състав на предявеният иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ в процесния случай (с оглед фактическите твърдения на ищцата) включва в кумулативна даденост:

1. наличие на административен акт и неговата незаконосъобразност, установена с влязло в сила съдебно решение;
2. наличие на причинена вреда и нейния размер;
3. причинна връзка между незаконосъобразния административен акт и настъпилия вредоносен резултат.

В случая, не е спорна първата предпоставка – с влязло в сила съдебно решение е отменено НП № 18-4332-019536 от 10.10.2018 г. на началника група към Отдел „Пътна полиция“ - СДВР, издадено при и по повод изпълнение на административно-наказателна дейност. Въвеждането на възможност за присъждане на разноски в производствата по ЗАНН с новата разпоредба на чл.63д, ал.3 ЗАНН (Д.в. бр.94 от 29.11.2019 г.) е след датата на последното по делото съдебно заседание пред СРС на 05.07.2019 г., когато за жалбоподателката П. Х. последно е съществувала възможност да претендира разноски, поради което очевидно новата разпоредба на чл.63д, ал.3 ЗАНН не е могла да бъде използвана пред СРС за обезщетяване на сторените съдебни разноски съобразно чл.8, ал.3 ЗОДОВ.

Неоснователно е възражението на ответника за наличие на процесуална възможност за изменение на това решение в частта за разноските по реда на чл.248 ГПК, вр. чл.144 АПК, вр. чл.63в ЗАНН. Според т.9 и т.11 от Тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г.на ОСГТК на ВКС молбата за изменение на съдебното решение в частта за разноските, когато страната не е представила списък по чл. 80 ГПК, е недопустима. Претенцията за разноски по чл. 80 ГПК може да бъде заявена валидно най-късно в съдебното заседание, в което е приключило разглеждането на делото пред съответната инстанция. В настоящия случай, последното о.с.з. пред СРС е на 05.07.2019 г. Към тази дата жалбоподателката Х. не е имала законова възможност да претендира за присъждане на съдебни разноски в производство, поради което логично такова искане не е формулирано. Според даденото от ВКС тълкуване при липса на списък за разноски молба за изменение на решението в частта за разноските е недопустима. Изложеното навежда на извод, че визирания от процесуалния представител на ответника път за защита не е приложим. В идентичен смисъл е практиката на касационната инстанция, напр. определение № 1246/15.02.2022 г. по чнахд № 10900/2020 г. на XX-ти Касационен състав на АССГ.

Неоснователно е възражението на ответника относно доказателствената сила на приложения към жалбата до СРС договор за правна защита и съдействие № 000138/09.11.2018 г., който не бил изготвен в утвърдения от Висшия адвокатски съвет образец на пронумерован кочан, съдържащ наименование и номер на документа. За целите на исковия съдебен процес по ЗОДОВ не съществува подобно законово изискване. Изискванията към формата за доказване са посочени в т.1 от Тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г.на ОСГТК на ВКС - когато възнаграждението е заплатено в брой, този факт следва да бъде отразен в договора за правна помощ, а самият договор да е приложен по делото. В този случай той има характер на разписка, с която се удостоверява, че страната не само е договорила, но и заплатила адвокатското вознаграждение. В случая тези изисквания са спазени. Договор за правна защита и съдействие № 000138/09.11.2018 г. съдържа всички

индивидуализиращи страните белези, договорената сума за адвокатско възнаграждение и факта, че същото е заплатено в брой при подписване на договора. С това са изпълнени и реквизитите по чл.6, ал.1 от Закона за счетоводството, макар съдът да приема за неприложима тази форма за целите на настоящия съдебен процес. От доказателствата по делото не се установяват твърденията на ответника, че страните по договора за правна защита и съдействие са брат и сестра – същите имат различни презимена.

Със съдебно решение № 20206899 от 03.11.2021 г. на СРС, НО, 133-ти състав по нахд № 20007/2018 г. спорът е решен в полза на ищцата – жалбоподател в производството по ЗАНН, респ. противната страна (СДВР по смисъла на чл.205, ал.1 АПК), неоснователно предизвикала с поведението си правния спор, следва да понесе гражданската отговорност за разноски. В този смисъл са задължителните указания в Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. по т.д. № 2/2016 г. на ОСС на ВАС - при предявени пред административните съдилища искиове по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон. При този изход на съдебния спор на обезщетяване подлежат сторените във всяка фаза на съдебното производство разноски за адвокатско възнаграждение.

Вярно е, че ползването на адвокатска помощ не е задължителна предпоставка за обжалване на НП, но е обичайна практика. Логично и разбираемо е да се прибегне до ползване на експертни правни знания във връзка със съдебното оспорване на неблагоприятния санкционен акт. Потърсената адвокатска помощ и заплатеният адвокатски хонорар са пряка и непосредствена последица от издаденото наказателно постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административно-наказващия орган.

По силата на чл.36, ал.1 Закона за адвокатурата (ЗА) адвокатският труд е възмезден. Разпоредбата на чл.36, ал.2 ЗА изисква размерът на възнаграждението да бъде справедлив, обоснован и не по-нисък от предвидения в наредба на Висшия адвокатски съвет за съответния вид работа. Към датата на представения пред СРС договор за правна защита и съдействие е в сила редакция на чл.18, ал.2 от Наредба № 1/2004 г. на минималните размери на адвокатските възнаграждения, според която за процесуално представителство, защита и съдействие по дела срещу наказателни постановления, в които административното наказание е под формата на глоба, имуществена санкция и/или е наложено имуществено обезщетение, възнаграждението се определя по правилата на чл. 7, ал. 2 върху стойността на санкцията, съответно обезщетението, но не по-малко от 300 лв. Договореното и заплатено от ищцата възнаграждение по нахд № 20007/2018 г. на СРС, НО, 133-ти състав, в размер на 150 лв. е под този минимален размер и противно на твърденията на ответника напълно съответства на фактическата и правна сложност на спора пред СРС, както и на извършените от адв. Д. К. процесуални действия – изготвяне на жалбата до СРС и подаване на молба от 17.01.2019 г. във връзка с насрочено открито съдебно заседание. Неявяването на адв. К. в о.с.з. пред СРС не е основание да се приеме, че договореният размер на възнаграждението е несъразмерен и несправедлив, още повече, че той е под минимума по Наредба № 1/2004 г. и не може да бъде намален допълнително.

Според мотивите на ТР № 1/2017 г. на ОСС на ВАС „спазвайки принципа на

справедливост и съразмерност, следва да се присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата - за "обоснованост и справедливост", т.е. възнаграждението да е съразмерно на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото ѝ от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството. В случая, тези изисквания са спазени, като адвокатското възнаграждение е определено под минималния размер.

Неоснователно е възражението на ответника за съпричиняване по смисъла на чл.51, ал.2 от ЗЗД, според който ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. Въпросът за законосъобразността на повдигнатото от административнонаказващият орган обвинение срещу ищцата е решен с влязло в сила съдебно решение, с което е прието за незаконосъобразно. Не може да се приеме, че Х. е допринесла за настъпване на вредите като сама се е поставила в ситуация на нарушение по ЗДвП. След като е установена липса на нарушение чрез постановената отмяна на НП, това е достатъчно за реализиране на един от елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. Ирелевантни са мотивите на съда и установените от него основания за незаконосъобразност на НП. Според решаващия състав на АССГ претендираното обезщетение следва да се присъди ведно със законната лихва от датата на влизане в сила на отменителното съдебно решение на 31.12.2021 г. Това е така, както поради задължителното тълкуване, дадено в т.4 на Тълкувателно решение № 3/2004 г. по тълк.д. №3/2004 г. на ОСГК на ВКС, така и защото присъждането на законна лихва е законна последица от предявения иск. Вярно е, че същата не би била присъдена, в случай на присъждане на разноските от съда, постановил отмяната на НП, но липсата на такава възможност в производствата по ЗАНН преди 29.11.2019 г. е въпрос на законодателна уредба, която не може да влияе на законните последици от предявения иск.

При този изход на спора и на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищца направените разноски за държавна такса в размер на 10 лв. С приложен към исковата молба договор за процесуално представителство, правна защита и съдействие от 30.11.2022 г. П. И. Х. е упълномощила адв. Д. К. за процесуално представителство в съдебното производство по иск по ЗОДОВ. Договорено е възнаграждение в размер на 300 лв. Минималното възнаграждение съгласно чл.8, ал.2, т.1 от Наредба № 1/2004 г. е в размер на 400 лв., поради което на ищцата следва да се присъди договореното възнаграждение от 300 лв., доколкото отговаря на фактическата и правна сложност на спора, вкл. предвид многобройните възражения срещу допустимостта и основателността на иска.

Водим от горното АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, I-во отделение, 69-и състав,

Р Е Ш Е Н И Е :

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи, [населено място], [улица], да заплати на П. И. Х., ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], вх.А, ет.15, ап.40 и със съдебен адрес [населено място],[жк], [жилищен адрес] чрез адв. Д. К. от САК, на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ обезщетение за имуществени вреди в размер на 150

лв., представляващи направени разходи за адвокатско възнаграждение във връзка с обжалване пред СРС на Наказателно постановление № 18-4332-019536 от 10.10.2018 г., издадено от началника група към Отдел „Пътна полиция“ - СДВР, ведно със законната лихва от 31.12.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, както и на основание чл.10 ал.3 ЗОДОВ сторените в настоящето производство разноси в размер на 310 лв. Решението може да се обжалва в 14 дневен срок от съобщението до страните за постановяването му с касационна жалба пред ВАС на РБ.

СЪДИЯ: